
МІЖНАРОДНА ПОЛІТОЛОГІЯ

УДК 321.01

DOI: 10.33663/1563-3349-2022-92-259

В. А. ЛІПКАН

ДЕНАЦИФІКАЦІЯ: СУЧАСНИЙ ГЕОСТРАТЕГІЧНИЙ ЗМІСТ

Варварська війна путінського режиму проти Української держави стала наслідком тривалого протистояння державної української нації імперським амбіціям різних очільників політичної системи північної території, що тимчасово контролюється московським режимом. У рамках геостратегії сучасної Української держави постало актуальне завдання щодо чіткого механізму ідентифікації антиукраїнських стратегій і доктрин і виявлення деструктивних геополітичних концепцій різного ґатунку, заснованих на фундаменталізмі, богообраності, месіанстві. Однією з таких виступає концепція денацифікації. У статті чітко окреслено цільові аудиторії, розглянуто адекватні наративи, за допомогою яких концепція денацифікації роками утверджувалася в інформаційному просторі. Здійснено детальний політологічний аналіз поданих наративів відповідно до однієї цільової групи. Сформовано пропозиції до формування геостратегії сучасної Української держави.

Ключові слова: *концепція політики денацифікації, геостратегія сучасної Української держави, стратегія десуверенізації, стратегічний наратив, політичний розвиток, стратегічні зміни, політична еліта нації, політична ідеологія.*

Lipkan Volodymyr. Denazification: modern geostrategic content

The barbaric war of the Putin's regime against the Ukrainian state was the result of the long-term opposition of the state Ukrainian nation to the imperial ambitions of various leaders of the political system of the northern territory,

© ЛІПКАН Володимир Анатолійович – доктор юридичних наук, професор, докторант відділу правових проблем політології Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України; ORCID: 0000-0002-7411-2086

which is temporarily controlled by the moscowic regime. Within the framework of the geostrategy of the modern Ukrainian state, an urgent task has arisen regarding a clear theoretical mechanism for the identification of anti-Ukrainian strategies and doctrines and the identification of destructive geopolitical concepts of various types, based on fundamentalism, divine election, and messianism. One of them is the concept of denazification. The article clearly outlines the target audience, considers adequate narratives, with the help of which the concept of denazification has been asserted in the information space for years. A detailed political analysis of the submitted narratives was carried out according to one target group. Proposals for the formation of the geostrategy of the modern Ukrainian state have been formulated.

Key words: *concept of denazification policy, geostrategy of the modern Ukrainian state, strategy of desovereignization, strategic narrative, political development, strategic changes, political elite of the nation, political ideology.*

Розвиток сучасної Української держави ґрунтується на нових методологічних стратегіях, концепціях, політичних доктринах, теоріях і водночас нових реаліях світової архітектури. Однією з таких теорій виступає теорія геостратегії, одним із методологічних компонентів якої виступає наративний аналіз. Останній з-поміж багатьох завдань уможливило ідентифікацію антиукраїнських доктрин і деструктивних стратегій. З початку війни замало політологічних досліджень щодо наукового обґрунтування концепції денацифікації, яка стала офіційно проголошеною метою війни московського режиму проти Української держави. У рамках даної статті дана прогалина буде усунута.

Методологія дослідження складається з наративного аналізу, ретроспективного аналізу, а також дедуктивного підходу та методів моделювання, які в цілому відповідають базовій моделі теорії геостратегії.

У зв'язку з цим мета статті полягає в створенні моделі наукового обґрунтування концепції денацифікації залежно від різних цільових аудиторій. Відповідно завданнями статті є: 1) формування цільових аудиторій сугестії; 2) ранжування наративів відповідно до даних аудиторій; 3) політологічний аналіз наративів для визначеної цільової аудиторії; 4) виокремлення завдань російських учених щодо просування концепції денацифікації; 5) формулювання пропозицій щодо формування геостратегії сучасної Української держави.

Багатоплановість обраної для дослідження теми зумовлює звернення до низки аспектів. По-перше, політологічні дослідження

науковців з Інституту держави і права імені В. М. Корещького НАН України, зокрема таких учених, як: О. Скрипнюк, В. Горбатенко, О. Костенко, І. Кресіна, Н. Оніщенко, Ю. Римаренко, В. Сіренко, О. Стойко, Ю. Шемшученко, В. Явір. По-друге, дослідження з наратології, представлені в публікаціях Р. Барта, Д. Дубова, О. Мандзюка, М. Ожевана, П. Рикера, Т. Сивак, В. Тюпи, В. Шміда, А. Яковця та ін.

За допомогою *нарративного аналізу* автором виділено декілька ключових цільових аудиторій, щодо яких розроблялися відповідні меседжі, причому окремими відповідними суб'єктами.

1. Об'єкт впливу — народ / маргінали («ватники» — малокультурна та малоосвічена більшість людей, що населяють територію, контрольовану московським злочинним режимом). *Суб'єкт впливу* – телебачення, масмедіа, лідери громадської думки, офіційні особи (президент, міністр оборони, губернатор тощо).

2. Об'єкт впливу — помірковані симпатки. *Суб'єкт впливу* – телебачення у поєднанні із соціологічними опитуваннями, квазінаукові дослідження в стилі примітивізму і політичного реалізму з елементами містифікації, що подаються лідерами громадської думки, журналістами, окремим дописувачами, в яких чітко корелюється завдання режиму начебто із вже існуючими настроями населення.

3. Об'єкт впливу — освічені, інтелектуали. *Суб'єкт реалізації впливу:* наукові дослідження, експерти, колишні військові, результати наукових конференцій.

Зважаючи на обмежений обсяг статті у ній розглянуто такі цільові групи, як освічені, інтелектуали.

Поняття денацифікації. Основними *компонентами* сучасної інтерпретації денацифікації виступають: повне викорінення нацизму; викорінення мілітаризму; покарання нацистських злочинців; скасування законів, що легалізують дискримінацію на ґрунті раси, національності, мови, релігії, політичних переконань; усунення із шкільних програм нацистських і мілітаристських доктрин.

Метою денацифікації України, яка була офіційно проголошена (окрім демілітаризації та закріплення нейтрального статусу) були: викорінення неонацистської людиноненависницької та дискримінаційної ідеології щодо будь-яких груп громадян за будь-якою національною або іншою ознакою; закріплення цього курсу

в законодавстві; скасування ухвалених і дискримінаційних законів; заборона націоналістичних об'єднань. Причому на реалізацію даних процесів різними авторами та „експертами” виділялися різні строки [1].

Дисонують із заявами політичних суб'єктів путінського режиму реальні дії. Зокрема, цинічними є заяви секретаря радбезу Росії, який переконаний, що їхня держава звільняє Україну від неонацизму. Безсоромними є думки Патрушева про те, що нині США та Англія підтримують нацизм в Україні, діють агресивно щодо більшості країн світу. Причому, на його думку, «долю України визначатиме народ, який проживає на її території, адже Росія ніколи не розпоряджалася долею суверенних держав»[2].

Дуже гучні заяви робив і безпосередній очільник путінського режиму, залякуючи світову спільноту тим, що якщо хтось захоче втрутитися в ситуацію в Україні і створюватиме загрозу стратегічного характеру, то удари будуть блискавичними, адже путінський режим у випадку загрози для нього використає такі засоби, яких немає поки що у її опонентів. Більш бридкими і брудними заявами хизувався очільник московського режиму, заявляючи, що така масштабна країна, як Росія, нікому не потрібна, і що вона становить для колективного заходу небезпеку [3].

Міністр закордонних справ РФ Лавров зазначає, що денацифікація – скасування законів, що дискримінують російськомовне населення країни [4]. А прес-секретар президента РФ Песков взагалі заявив, що денацифікація – комплекс заходів, спрямованих на очищення повоєнного німецького та австрійського суспільства, культури, преси, економіки, освіти і політики від впливу нацистської ідеології [4]. Тобто за „глибоким задумом” даної особи, війна в Україні має стратегічну мету: сприяти денацифікації німецького та австрійського суспільства. Чомусь ні німецькі, ані австрійські офіційні особи на це так і не звернули увагу, і від політичних суб'єктів не було жодної реакції.

Фактично одним з основних знарядь путінського режиму виступав класичний *механізм тероризму*: залякування, поєднане із вчиненням небезпечних дій для невизначеного кола осіб з метою примушення до вчинення або утримання від вчинення тих чи інших дій, вигідних суб'єкту тероризму.

Саме тому абсолютно логічним і правильним суто з позицій позитивного права є визнання як держави, так і конкретних осіб після проведення певних юридичних процедур винними у вчиненні актів міжнародного тероризму, а осіб, причетних до формування ідей, наказів і конкретних реалізаторів цих ідей, після судових процедур потрібно визнати міжнародними терористами, які брали участь у здійсненні терористичної діяльності, а саму країну – терористичною державою. Але тут, через складність відносин і різні потенційні можливості (здебільшого безпідставні побоювання) застосування ядерної зброї, будемо спостерігати у політичній практиці співвідношення політичного прагматизму і правової процедури.

Представник путінського режиму в тимчасово окупованій Автономній Республіці Крим Г. Мурадов визначив **2 етапи денацифікації** [5]: 1) денацифікація влади в Україні, яка була створена Заходом і використовується як інструмент для насадження українському суспільству нацистської ідеології; 2) денацифікація освіти, інформаційного поля, ЗМІ і свідомості частини українського народу, отруєних нацистською ідеологією.

Звичайно, для активного просування ідей „денацифікації” були залучені й російські вчені, завданням яких було:

1) чітко і безапеляційно стигматизувати політичну владу в Україні, а також інші політичні інститути, включно із представниками української нації як „нацистів”;

2) постійно ілюструвати зростаючі фундаментальні загрози з боку НАТО, а відтак будь-яке наближення до кордонів НАТО має бути однозначно ідентифіковано як екзистенційну загрозу для населення Росії, а також суверенної демократії;

3) чітко пов’язати нацизм з усім українським, а відтак створити відчуття загрози існуванню для населення, яке проживає на контрольованій путінським режимом території;

4) з огляду зазначене аргументувати необхідність реалізації державної політики через проведення певних заходів, у тому числі силових, в рамках яких має бути виключена загроза з боку „нацизму”;

5) визначити поняття та сутність, дати наукове обґрунтування доцільності та ефективності інструментів цієї політики: денацифікація, демілітаризація, віддання до суду „нацистів”.

Проаналізуємо конкретні приклади з визначеної **цільової аудиторії – інтелектуали**.

Одним із ключових документів для аналізу може виступати **Концепція денацифікації України**, в якій продемонстровано «безперспективність популярного в Росії прагнення до самоізоляції від українського суспільства, яке руйнується». Ця концепція була підготовлена та опублікована ще в далекому 2017 році 29 квітня за авторством М.Г. Деягіна – доктора економічних наук, директора Інституту проблем глобалізації, заступника голови Комітету Державної Думи Федеральних Зборів РФ з економічної політики, члена наукової ради при РБ РФ, головного редактора журналу «Свободная Мысль» [6].

Доктор філософських наук, професор із Татарстану О. Агапов відзначив, що денацифікації української політичної системи неможливе без демонтажу політичної конструкції фашистсько-олігархічної диктатури. Окрім трибуналу над неонацистами «Азова», «Правового сектора», на думку О. Агапова, необхідно провести денацифікацію інститутів армії, поліції, суду, освіти, науки, ЗМІ, інститутів громадського суспільства, усіх політичних та економічних інститутів, пов'язаних із підтримкою неонацизму і бандерівщини [7].

Слід зазначити, що особи з дипломами докторів наук також були причетні до формування наративів для різних цільових аудиторій. Зокрема, О. Агапов 22 квітня 2022 року писав: «Для Росії неонацистська Україна – реальна загроза і цю заразу, безперечно, потрібно викоринювати. Денацифікація є життєво необхідною і саме вона є основною метою спецоперації в Україні, тому її обов'язково потрібно довести до логічного завершення» [8].

Отже, слід констатувати: **сучасна політика московського режиму спиралася на масштабну підтримку населення, яке було заздалегідь підготовлено і в якого була сформована потреба в усуненні «загрози» з боку «нацистської України».**

За допомогою **каскадних заходів**, і передусім комплексів соціологічних опитувань всередині Росії, путінський режим чітко відслідковував тенденції у ставленні контрольованого населення до будь-яких дій щодо України. Більше того, ідентифікуючи еволюцію очікувань, московський режим формував алгоритми управ-

ління, спрямовував думки та сподівання у вигідному для режиму руслі.

Для даної цільової аудиторії також корисними виступають і статті, в яких відсутні прямі вказівки на сучасні події, натомість робиться аналіз подій минувшини, головний акцент робиться на постановці запитань. Тобто стиль викладення інтелектуально потужний за змістом, який не здатні опанувати ані симпатичні, ані малоінтелектуальна й агресивна малоосвічена більшість (інші, в рамках розробленої мною матриці, цільові аудиторії).

Однією з таких статей виступає допис російського політолога К. Калачова про те, що війни починаються із невірних прогнозів [9]. Автор статті повністю відходить від сучасного контексту війни московства проти Української держави, натомість структура та стилістика викладу звертають на себе увагу, адже ставиться більше питань, ніж дається відповідей. Сама стаття просякнута паралелями із сучасністю, автор робить недвозначну аналогію з Першою світовою війною. Адже вважалося, якщо війна почнеться, то вона буде: 1) *швидкою* (найбільш розповсюдженим був слоган: «До Різдва будемо вдома»); 2) *переможною з обох боків*: Британія, Франція та Росія; Німеччина, Австро-Угорщина – кожна сторона була переконана саме у своїй швидкій перемозі.

Зокрема, автор відзначає: «Якби ж до Миколая II явився прибулець з майбутнього і сказав: «Ні чотири місяці, а чотири роки, 20 мільйонів смертей у тебе в країні, через війну відбудеться революція, тебе скинуть, а потім вб'ють із родиною у підвалі Іпатівського будинку, і так, ще буде Громадянська війна». Ну, він перехрестився б і пішов домовлятися. Поступатися, давити на Сербію, щоб прийняла ультиматум, скасовувати мобілізацію. Так би вчинили й інші правителі великих держав» [9].

Автор висновує: кожна із сторін мала невірне уявлення про те, що це буде за війна, тобто було зроблено неправильний прогноз, водночас якщо можновладці захотіли, забажали війну, а народ готовий піддатися воєнно-патріотичному угару, то привід і виправдання завжди знайдуться.

Автор не зазначає про конкретику, яка, можливо, і вбачається контекстуально із статті, натомість прямо не зазначена у ключових висновках. Дуже добре прослідковується звернення К. Калачова саме до конкретної цільової аудиторії – *інтелектуальної еліти*: без

зайвих закликів, простий аналіз історії, застосування методів аналогії, екстраполяції та прогнозування уможливує формулювання для кожної сторони своїх висновки. Жодних закликів або парадигмальних наративів, жодної маніпуляції або підміни понять, жодного жонгливання смислом. Текст написаний коректно, кому потрібно, той зрозуміє, що насправді автор мав на увазі.

Не можна оминати й безпосередній інтелектуальний «актив», котрий роками формував різноманітні доктрини та концепції, в яких тим чи іншим чином моделювалася велич Росії через різні вектори дії, але акцент завжди ставився не стільки на зростанні економічного добробуту, фінансовому процвітання, скільки на унеможливленні процвітання країн-суперників. У такому списку опинилася на одному із перших місць Україна, яку, наприклад, О. Дугін (піддавшись хворобливим інтерпретаціям праць Г. Кісінджера та З. Бжезинського) завжди побоювався і виступав за її повне знищення, ліквідацію державності, оскільки вважав її прямою загрозою існуванню Росії. Хоча саме вчення Дугіна – постмодерністський проект, який складається із окультизму, конспірології, езотерики, неофашизму, радянської підпільної культури, ідей нових правих та нових лівих [10].

Окремо слід виділити ті дописи, автори яких, претендуючи на науковість, намагаються сформувати потрібні наративи через дотичне звернення до науки. Одним із них є допис віце-президента Фонду «Правопорядок-Щит», Є. Анташкевича від 13 березня 2022 року. Автор, як «професіонал-контррозвідник», «ветеран КДБ СРСР» проводить «серйозний та професійний» лінгвістичний аналіз лексеми «денацифікація» із подальшою пропозицією власних поглядів на її складові та можливості московського режиму щодо її повної та широкомасштабної реалізації [11]. На думку даного дописувача, «пацифікація» є похідним від кореня «наці», тобто це нацисти, фашисти, ...денацифікація – це розфашизація? Адже слово «фашизм» добре відомо тим, хто народився в СРСР. Відтак Україну потрібно розфашизувати, на кшталт Німеччини, тобто вилучити націоналістичну, читай – нацистську ідею, яка називається «українство», слово, що дорівнює фашизму [11].

Отже, після таких дуже «суттєвих та маститих» наукових доводів, за якими у особи, що писала цей допис, «націоналізм = нацизм, а українство = нацизм = фашизм», коли думка аудиторії, на яку роз-

раховано такий бруд, вже наче сформована, пропонуються шляхи цієї «роз фашизації»:

- денацифікувати Україну до незворотного стану;
- підготувати центрам україністики відповідні аналітичні та навчальні матеріали (історичний факультет МГУ ім. Ломоносова, Інститут Європи РАН і Російський інститут стратегічних досліджень) зокрема: 1) написати підручники з історії для дітей у Києві, Полтаві, Львові й Івано-Франківську; 2) «перешити» історичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка, разом з іншими факультетами та закладами на звільненій території;
- роззброєння України;
- формування нової країни, не важливо, якю буде назва, з новою поліцією, судами, прокуратурою, слідчими органами і органами державної безпеки, які будуть вірними новому статусу країни: позаблоковому, денацифікованому і демілітаризованому;
- унеможливлення відтворення укворейху із залученням Угорщини та Румунії;
- унеможливлення і протидія США та Канаді (особливо) і НАТО щодо відтворення на нерозфашизованій території атомних центрів, біологічних лабораторій, озброєння СС бандитів, які можуть бути використані проти Росії [11].

Слід вказати на ті дослідження, в яких містяться посили для самостійного мислення і формування власних висновків, прямо розшифровуються усі «аргументи» і даються відповіді, які заперечують кремлівські пропагандистські кліше, через чітке пояснення їх абсурдності на підставі аналізу і конкретних доказів [12;13].

Окремо зазначимо фрагментарну *рефлексію даної теми в українському геостратегічному ландшафті*.

На думку Президента України В. Зеленського, оголошення «денацифікації» – це чистий нацизм та знищення української нації. В 40-х роках нацистська Німеччина проводила денацифікацію єврейського народу. Сказати «денацифікація», а потім бомбити цивільних людей – це геноцид проти українського народу» [14].

На думку А. Шрайбмана, денацифікація відбудеться, але її пройде не Україна [15]. Почали з'являтися дослідження і щодо необхідності «денацифікації» Росії [16].

Наприклад, у статті про денацифікацію бачимо лише цитування (мовою оригіналу – російською) без будь-якого аналізу, а головне – висновків для України [17]. Навіщо це робити, якщо є оригінал статті [18] тією ж мовою?

Водночас слід відзначити позитивний внесок тих авторів, зокрема блогерів, які намагаються викрити окремі аспекти спланованого Росією геноциду та війни проти України, аналізуючи різні джерела в Інтернет, зокрема досліджуючи археологію денацифікації України [19].

Отже, російські ЗМІ, масмедіа у цілому в органічному поєднанні з науковцями системно працювали над формулюванням меседжів для різних цільових аудиторій. Наслідком системної пропагандистської політики стало чітке й однотайне формування беззаперечного уявлення про неминучу загрозу з боку України, як зняряддя колективного Заходу. Рішення очільника московського режиму щодо початку війни повністю відповідало очікуванням, прагненням усього населення Росії, яке потребувало свого «захисту» і активних дій з боку свого правителя. Для населення Росії дії режиму – це задоволення їхніх життєвих потреб.

Слід звернути увагу на відсутність детальної політичної і стратегічної аналітики в українському інформаційному просторі щодо конкретних цілей та завдань війни проти України, особливостей застосування міфологем, містифікацій, пропаганди, дезінформації – усього спектра системи стратегічних комунікацій [20]. Нині замало політологічних досліджень, принаймні основних ключових постулатів цієї війни. Адже без глибокого аналізу стратегічний вимір як безпекової, так і державної політики в цілому [21] є невиразним. Відтак геостратегія в такому форматі не може бути не те, щоб реалізованою, а навіть концептуально сформованою та увиразненою [22].

Для України також не має бути ілюзій щодо швидкої перемоги, на яку постійно вказують представники «псевдоексперткратії», віщуни, про яких я писав в окремих своїх статтях та публікаціях. Недоцільно покладатися винятково на прогнози від іноземних спецслужб, нехай і наших сьогочасних партнерів або союзників. Якщо взяти більшість прогнозів, то вони абсолютно не виправдались, адже Україні майже ніхто, включно із провідними спецслужбами світу, не давав шансу на перемогу. Війна відбувається в

Україні, гинуть передусім українські громадяни. Тож Україна має враховувати думку союзників і партнерів, однак остаточне рішення (науково обґрунтоване передусім фахівцями) має бути саме за нашою державою і ґрунтуватися на українських національних інтересах.

Вивчення історичних розвідок у поєднанні з модерними політологічними дослідженнями має завадити масштабуванню духу руїни, який постійно оновлюється й оживає у нових формах. Руїна геостратегічного ландшафту доведена до стану, коли справжня стратегічна культура та стратегічні архітектори, відповідні політичні інститути опинилися на маргінесі політичного життя. Усамітнення в сучасних стратегіях (стратегічна невизначеність, стратегічна автономія тощо) через масштабування інтерпретації хибної формули щодо неподільності безпеки та історичного контексту конфронтаційних подій є деконструктивним. Адже неонацизм у нових формах є більш руйнівним: він є модерною формою суцільної руїни.

Денацифікація є проявом неоімперіалізму, війна з її метою є аморальною за суттю, тому в постмілітарному суспільстві не має бути місця тим політичним силам та режимам, які не усвідомлюють цю очевидну істину.

1. В России уже угрожают забрать Украину в свой состав после 5-10 лет денацификации и демилитаризации. *Зеркало недели*. URL: <https://zn.ua/WORLD/v-rossii-uzhe-uhrozhajut-zabrat-ukrainu-v-svoj-sostav-posle-5-10-let-denatsifikatsii-i-demilitarizatsii.html>. 2. Патрушев раскрыл, что предполагает денацификация Украины. URL: <https://eurasia.expert/patrushev-raskryl-cto-predpolagaet-denatsifikatsiya-ukrainy/>. 3. Пока вы спали: денацификация Украины будет завершена, чем ответит Россия на угрозу своей безопасности. URL: <https://vsluh.ru/novosti/obshchestvo/poka-vy-spali-denatsifikatsiya-ukrainy-budet-zavershena-chem-otvetit-rossiya-na-ugrozu-svoey-bezopas-379982/>. 4. Демилитаризация и денацификация Украины: что это такое объяснил Путин и Лавров, о чем говорили в Кремле, последние новости. URL: <https://www.pravda-tv.ru/2022/03/22/522040/demilitarizatsiya-i-denatsifikatsiya-ukrainy-cto-eto-takoe-obyasnil-putin-i-lavrov-o-chem-govorili-v-kremle-poslednie-novosti>. 5. Постпред Крыма Мурадов рассказал про этапы денацификации Украины. URL: <https://news.ru/world/postpred-kryma-rasskazal-pro-etapy-denacifikacii-ukrainy/>. 6. Делягин М. Г. Необходимость и неизбежность денацификации Украины. URL: <http://svom.info/entry/701-neobhodimost-i-neizbezhnost-denacifikacii-ukrainy/>; <https://delyagin.livejournal>.

com/2516376.html. 7. Денацификація України неможлива без демонтажу політичної конструкції фашистсько-олигархічної диктатури, вважає Олег Агапов. *Тюменська лінія*. URL: <https://t-l.ru/322143.html>. 8. Експерт: Неонацистська Україна – це реальна загроза для Росії. URL: <https://t-l.ru/322134.html>. 9. Калачев К. Війни часто починають із-за неправильних прогнозів. URL: <https://realtribune.ru/vojny-chasto-nachinajut-iz-zaneppravilnyh-prognozov>. 10. Атанесян Г. Фашизм, езотерика, троллінг. Справедливо чи зв'язувати ідеї Дугіна з ідеологією Кремля. URL: <https://www.bbc.com/russian/features-62692348>. 11. Анташкевич Е. Що таке денацифікація України? URL: <https://realtribune.ru/chto-takoe-denacifikaciya-ukrainy>. 12. Долженко Е. «Денацифіковані, то єсть знищені». Що таке денацифікація і як її розуміють в Росії. «Вєрстка» пояснює самий незрозумілий термін російської пропаганди. URL: <https://verstka.media/denazifikaciya-prostymi-slovami/>. 13. Журавльов Олексій в етері програмі «60 хвилин» від 7 травня заявив, що 2 мільйона українців мають бути «денацифіковані, тобто знищені». *Програми «60 хвилин» від 7 травня 2022 р.* 14. Зеленський пояснив Путіну, що таке «денацифікація». URL: <https://ukraine.segodnya.ua/ua/ukraine/zelenskiy-obyasnii-putinu-chto-takoe-denacifikaciya-1607634.html>. 15. Після цієї війни дійсно буде денацифікація. Тільки це пройде не Україна. URL: <https://argumentua.com/stati/posle-etoj-voyny-deistvitelno-budet-denatsifikatsiya-tolko-ee-proidiet-ne-ukraina>. 16. Кригель М. «Ви винні!» Як денацифікувати Росію – досвід гітлерівської Німеччини. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2022/03/26/7334583/>. 17. План „денацифікації” від російських фашистів: ліквідація всіх захисників України та репресії проти громадянських. URL: <https://www.ostro.org/general/society/news/631897/>. 18. Що Росія повинна зробити з Україною. *Риа Новости от 03 апреля 2022 г.* 19. «Научно обґрунтований» геноцид. URL: <https://paszekpielawski.livejournal.com/1349849.html>. 20. Ліпкан В. А. Стратегічні комунікації: словник / В. А. Ліпкан, Т. В. Попова; за заг. ред. В. А. Ліпкана. Київ: ФОП Ліпкан О. С., 2016. 416 с. 21. Ліпкан В. А. Безпека стратегічної інфраструктури та стратегічні комунікації в контексті реалізації геостратегії сучасної України. *Вісник Львівського університету*. Серія філософсько-політологічні студії. 2021. № 38. С. 205-216. 22. Ліпкан В. А. Геостратегія сучасної Української держави: засади формування. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2022. № 42. С. 268-277.

References

1. V Rossyiu uzhe uhrozhaiut zabrat Ukrainu v svoi sostav posle 5-10 let denatsyfykatsyy u demylytaryzatsyy. *Zerkalo nedely*. URL: <https://zn.ua/WORLD/v-rossii-uzhe-uhrozhajut-zabrat-ukrainu-v-svoj-sostav-posle-5-10-let-denatsifikatsii-i-demilitarizatsii.html>. 2. Patrushev raskryl, chto predpolahaet denatsyfykatsiya Ukrainy. URL: <https://eurasia.expert/patrushev-raskryl-chto-predpolagaet-denatsifikatsiya-ukrainy/>. 3. Пока вы спяли: денасыфкатыя Украины будет завершена, чем ответят Россия на угрозу своей безопасности.

URL: https://vsluh.ru/novosti/obshchestvo/poka-vy-spali-denatsifikatsiya-ukrainy-budet-zavershena-chem-otvetit-rossiya-na-ugrozu-svoey-bezopas_379982/. **4.** Demylytaryzatsiya y denatsyfykatsiya Ukrainy: chto eto takoe ob'iasnyl Putin y Lavrov, o chem hovoryly v Kremle, poslednye novosti. URL: <https://www.pravda-tv.ru/2022/03/22/522040/demilitarizatsiya-i-denatsifikatsiya-ukrainy-chto-eto-takoe-obyasnil-putin-i-lavrov-o-chem-govorili-v-kremle-poslednie-novosti>. **5.** Postpred Kryma Muradov rasskazal pro etapy denatsyfykatsyy Ukrainy. URL: <https://news.ru/world/postpred-kryma-rasskazal-pro-etapy-denacifikacii-ukrainy/>. **6.** Deliahyn M. H. Neobkhodimost y neyzbezhnost denatsyfykatsyy Ukrainy. URL: <http://svom.info/entry/701-neobhodimost-i-neizbezhnost-denacifikacii-ukrainy/>; <https://delyagin.livejournal.com/2516376.html>. **7.** Denatsyfykatsiya Ukrainy nevozmozhna bez demontazha polytycheskoi konstruktsyy fashystskolyharkhycheskoi dyktatury, schytaet Oleh Ahapov. *Tiumenskaia lynya*. URL: <https://t-l.ru/322143.html>. **8.** Эксперт: Neonatsytskaia Ukraina — eto realnaia uhroza dlia Rossyy. URL: <https://t-l.ru/322134.html>. **9.** Kalachev K. Voyny chasto nachynaiut yz-za nepravyl'nykh prognozov. URL: <https://realtribune.ru/vojny-chasto-nachinajut-iz-za-nepravilnyh-prognozov>. **10.** Atanesian H. Fashyzm, ezoteryka, trollynh. Spravedlyvo ly svyazyvat ydey Duhyna s ydeolohyei Kremliya. URL: <https://www.bbc.com/russian/features-62692348>. **11.** Antashkevych E. Chto takoe denatsyfykatsiya Ukrainy? URL: <https://realtribune.ru/chto-takoe-denacifikaciya-ukrainy>. **12.** Dolzhenko E. «Denatsyfytsyrovanyi, to est unychtozhenny». chto takoe denatsyfykatsiya y kak ee ponyimaiut v rossyy. «Vërstka» ob'iasniaet samyy neponiatnyy termyn rossyiskoi propahand. URL: <https://verstka.media/denazifikaciya-prostymislovami/>. **13.** Zhuravlov Olexsii v eteri prohramy „60 khvyl'n" vid 7 travnia zaiavyv, shcho 2 miliona ukrainsiv maiut buty „denatsyfikovani, tobo znyshcheni”. **14.** Zelenskyi poiasnyv Putinu, shcho take „denatsyfikatsiia”. URL: <https://ukraine.segodnya.ua/ua/ukraine/zelenskiy-obyasnil-putinu-chto-takoe-denacifikaciya-1607634.html>. **15.** Posle etoi voyny deistvytelno budet denatsyfykatsiya. Tolko ee proidet ne Ukrainya. URL: <https://argumentua.com/stati/posle-etoi-voyny-deistvitelno-budet-denatsifikatsiya-tolko-ee-proidet-ne-ukraina>. **16.** Kryhel M. „Vy vynni!” Yak denatsyfikuvaty Rosiiu – dosvid hitlerivskoi Nimechchyny. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2022/03/26/7334583/>. **17.** Plan „denatsyfykatsyy” ot rossyiskyykh fashystov: lykvydatsiya vsekh zashchytnykov Ukrainy y repressyy protyv hrazhdanskykh. URL: <https://www.ostro.org/general/society/news/631897/>. **18.** Chto Rossyia dolzhna sdelat s Ukrainoi. *Rya Novosty ot 03 aprelia 2022 h.* **19.** „Nauchno obosnovannyi” henotsyd. URL: <https://paszekpielawski.livejournal.com/1349849.html>. **20.** Lipkan V. A. Stratehichni komunikatsii: slovnyk / V. A. Lipkan, T. V. Popova; za zah. red. V. A. Lipkana. Kyiv: FOP Lipkan O. S., 2016. 416 s. **21.** Lipkan V. A. Bezpeka stratehichnoi infrastruktury ta stratehichni komunikatsii v konteksti realizatsii heostrategii suchasnoi Ukrainy. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya filosofsko-politolohichni studii.*

2021. № 38. S. 205-216. 22. Lipkan V.A Heostratehiia suchasnoi Ukrainiskoi derzhavy: zasady formuvannia. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriia filosofsko-politologichni studii*. 2022. № 42. S. 268-277.

Lipkan Volodymyr. Denazification: modern geostrategic content

The barbaric war against the Ukrainian state was the result of the long-term opposition of the state Ukrainian nation to the imperial ambitions of various leaders of the political system of the northern territory, which is temporarily controlled by the Moscow regime. Within the framework of the geostrategy of the modern Ukrainian state, an urgent task has arisen regarding a clear theoretical mechanism for the identification of anti-Ukrainian strategies and doctrines and the identification of destructive geopolitical concepts of various types, based on fundamentalism, divine election, and messianism. One of these is the concept of denazification, which was declared the goal of the war against the Ukrainian state. The target audiences influenced by the Russian information and communication space are outlined: 1) intellectuals, educated; 2) moderate sympathies; 3) margins. For each group, clear groups of subjects of influence, tools used by them, narratives that are carried out, results that must be achieved are formed. The task for Russian scientists, as ideologists and leaders through the scientific ideas of the provisions of the modern concept of Nazism regarding the implementation of the policy of denazification, is clearly defined: to clearly and irrevocably stigmatize the political power in Ukraine, other political institutions, including representatives of the Ukrainian nation, as “Nazis”; to constantly illustrate the growing fundamental threats from NATO, and thus any approach to NATO’s borders must be unequivocally identified as an existential threat to the population of Russia, as well as to sovereign democracy; clearly connect Nazism with everything Ukrainian, and thus create a sense of threat to the existence of the population living in the territory controlled by the Putin regime, etc. It is proved that the modern policy of the Moscow regime was based on large-scale support of the population, which was prepared in advance and in which the need to eliminate the “threat” from “Nazi Ukraine” was formed. The level of reflection on the policy of denazification by Ukrainian scientists and political scientists is illustrated.

Key words: concept of denazification policy, geostrategy of the modern Ukrainian state, strategy of desovereignization, strategic narrative, political development, strategic changes, political elite of the nation, political ideology.